

Jaarverslag 2021 van de Historische Vereniging Oegstgeest

Voorwoord

Hierbij presenteert het Bestuur het overzicht van Verenigingsjaar 2021, een jaar met zeer veel beperkingen maar ook met bijzondere ontwikkelingen. Zo is de wijziging van de naam van de vereniging gerealiseerd en zijn er 11 informatiepanelen geplaatst en is er een nieuwe commissie opgericht die zich met het gebouwde Erfgoed gaat bezighouden.

Bestuur en commissies

Aan het eind van de verslagperiode waren de volgende personen in functie:

Bestuur: R.J.M. (Rob) Sturm (voorzitter), P. (Peter) Boer, D. (Dimitri) Duchenne (penningmeester), J.J.(Jacques) Thorn (lid) en D. (Dineke) Peddemors-Houdé (lid) en W. (Wouter) Stoutjesdijk (PR en website beheer).

Redactie tijdschrift Over Oegstgeest: H.G. (Herman) Oost en T. (Tim) Hoppen.

Commissie Historie: J.J. (Jacques) Thorn (voorzitter), F.P. (Freek) van Beetz, S.C. (Sylvia) Braat, C.C. (Carla) de Glopper-Zuijderland, J. (José) Niekus, M.R.W. (Marijke) Wesseling-Teppema en de redactie van Over Oegstgeest.

Commissie Mondelinge Geschiedenis: I.M. (Inge) Harkema-Dun (voorzitter), M.M.C.E. (Micaela) Lopes de Leao Laguna, G.D.M. (George) Lubbe, J. (José) Niekus, D. (Dineke) Peddemors-Houdé, J.J. (Jacques) Thorn en M.R.W. (Marijke) Wesseling-Teppema, Josine de Groot

Commissie Ruimte: R.J.M. (Rob) Sturm (voorzitter), J. (John) Coulier, R. (Rob) van de Loo en H.A. (Rianne) Meester-Broertjes, Sylvian Braat en Harry Vissers

Commissie Archief en Objectencollectie: H.G. (Herman) Oost en D. (Dineke) Peddemors-Houdé

Werkgroep Genealogie: C.O. (Nienke) Krudde (voorzitter), A.T. (Aart Teun) Velthuyzen, Y.M. (Yvonne) Prins en H. (Hans) van den Broek.

Commissie Erfgoed:, A. (Arjan) de Kok (voorzitter), M.J. (Marijke) van der Wal, J. (Jan) Gogelij, C. (Cees) de Mos, J.J. (Jacques) Thorn, S. (Sylvian) Braat (adviserend lid)

Werkgroep Archeologie: H.H. (Henk) Hegeman.

Werkgroep Straatnamenboek: M.J. (Michel) van Gent en H.G. (Herman) Oost.

Ledenadministratie: H. (Harm) Messchendorp.

ICT-commissie en webmasters: W. (Wouter) Stoutjesdijk en P. (Peter) Boer.

Kascommissie: J. (Jeroen) van Dijk (aftredend in 2022) en T. (Tim) van Tongeren.

Mutaties Bestuur

De voorzitter heeft zijn eerste termijn van 3 jaar in 2022 voltooid. Hij is beschikbaar voor een nieuwe termijn. We vragen de ALV om in te stemmen met een verlenging tot 2025.

Aftredend in 2023: Dineke Peddemors en Peter Boer

In het verslagjaar zijn benoemd: Dimitri Duchenne, Jacques Thorn en Wouter Stoutjesdijk

Ledental

De ledenadministratie wordt nauwgezet bijgehouden door Harm Messchendorp, die onderstaande gegevens verstrekke.

De gemeente Oegstgeest subsidieert elk jaar voor ca 6 nieuwe Nederlanders een jaar lidmaatschap van onze Vereniging. Deze nieuwe leden worden na een jaar door ons benaderd of ze lid willen blijven. De meesten zeggen hun lidmaatschap (helaas) op.

Overlijden en Verhuizing naar elders zijn vaak genoemde redenen voor opzegging.

Mutaties ledental 2021	
start	665
Bij	28
Af	36
huidig	657

In 2021 waren 3 leden via de Gemeente Oegstgeest lid – zij wensen dit lidmaatschap niet voort te zetten.

Gezien de Corona-pandemie waardoor veel activiteiten niet door konden gaan is de daling van het ledental opmerkelijk gering.

Schenken, legaten, subsidies

Veel leden betalen een groter bedrag dan de verplichte contributie van € 17,50. Het totaal van de extra ontvangen bedragen is genoemd in het financieel jaarverslag. De vereniging heeft dit jaar geen legaten of subsidies ontvangen. De Culturele ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instelling) is gecontinueerd. Een ANBI hoeft over een schenking geen schenkbelasting af te dragen. Voor een Culturele ANBI gelden bovendien extra fiscale faciliteiten voor de schenker.

De inning van de contributies verliep ook dit jaar zeer goed.

Direct of indirect subsidiëren bedrijven onze vereniging: zij krijgen hiervoor een plaats op de website aangeboden. Zo kregen aannemersbedrijf den Dubbelden (plaatsing informatiezuiltjes tegen gereduceerd tarief) en Hotel Oud Poelgeest (gratis ter beschikking stellen van vergaderruimte) de mogelijkheid om een bedrijfsboodschap op de website te plaatsen.

Media:

Tijdschrift Over Oegstgeest.

Het Tijdschrift is dit jaar tweemaal verschenen. In het novemnummer is uitvoerig stilgestaan bij het afscheid van Mw. Carla de Glopper als archivaris van de Gemeente Oegstgeest. Hiermee komt ook een eind aan de fysieke aanwezigheid van een archief in het Gemeentehuis. Alles wordt in beheer gegeven aan het Archief van Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO) aan de Boisotkade in Leiden.

Na het verschijnen van het novemnummer kwam al snel een Corona lockdown van de boekhandels waardoor niet zoveel exemplaren verkocht konden worden via deze twee kanalen.

Nieuwsbrieven

Behalve het tijdschrift communiceren we ook via Nieuwsbrieven met onze leden. We streven ernaar om deze nieuwsbrieven zoveel mogelijk digitaal te versturen om verzendkosten te besparen. Eind 2021 waren er nog 28 leden die de Nieuwsbrief op papier ontvingen. De Nieuwsbrief wordt goed gelezen, gezien de reacties die komen als we een oproep doen aan leden.

Website

De technische beheerder van de website, de heer F. (Fred) Geiger heeft zijn taak beëindigd. Hij woonde al geruime tijd niet meer in Oegstgeest. We hebben hem als dank een Oegstgeester dakpan overhandigd. Een oproep om een nieuwe web-beheerder te werven heeft nog geen resultaat gehad. Het bestuurslid W. (Wouter) Stoutjesdijk doet nu het technisch onderhoud zelf.

Overige media

De vereniging beheert ook een Facebook-pagina: <https://www.facebook.com/oudoegstgeest>

De samenwerking met de Oegstgeester Courant verloopt altijd erg soepel. De redactrice van dit huis-aan-huis blad wilde in September 2021 een historisch themanummer uitgeven. De Vereniging heeft daarvoor een aantal artikelen aangeleverd om een breder publiek te kunnen trekken. Helaas is die uitgave niet doorgegaan, maar doorgeschoven naar het voorjaar van 2022.

Commissies:

Historie

Commissie Historie

De Commissie Historie bestaat uit de redactie van *Over Oegstgeest*, leden van de Werkgroep Mondelinge Geschiedenis en enkele auteurs die regelmatig artikelen leveren voor ons magazine. De commissie heeft 3x vergaderd over de samenstelling van de uitgaven van ons blad in mei en november.

De commissie heeft bijgedragen heeft geleverd aan OO met de serie 'Uit het archief gelicht' van Carla Glopper en het artikel van Sylvia Braat over het jagershuisje bij Oud Poelgeest.

Geen officieel onderdeel van de Vereniging is de organisatie Archeo Hotspots die elke woensdag en zaterdag in de bibliotheek Oegstgeest bijeenkomt. In deze groep zijn ook leden van de Vereniging actief.

Wergroep Mondeling Geschiedenis

Door de beperkende maatregelen opgelegd in verband met Covid-19 was het voor de Wergroep Mondelinge Geschiedenis niet mogelijk oudere inwoners van Oegstgeest te interviewen. Eerder opgenomen interviews werden uitgewerkt voor publicatie in toekomstige uitgaven van "Over Oegstgeest".

De werkgroep heeft bijdragen geleverd aan OO met artikelen over Hugo de Groot (van Josine de Groot en George Lubbe), over Henk Hogervorst (van José Niekus en Marijke Teppema) en 'Twee schildjes voor een dakpan' van Inge Harkema.

Ruimte

Commissie Ruimte

De commissie Ruimte is in 2021 weer op een breed front bezig geweest met het behartigen van de belangen van één van de doelstellingen van de vereniging, namelijk het bewaken van het "open en groene karakter" van de openbare ruimte. Op ons pad kwamen het plan voor Endegeest en diverse (woning-)bouwplannen.

Net als in 2020 nam ook in 2021 het plan voor Endegeest/De Geesten veel van onze aandacht in beslag. Na het lijmen van het college in najaar 2020 is in 2021 een bijgestelde Gebiedsvisie Endegeest en een ontwerp-Bestemmingsplan Endegeest in inspraak gegaan en later door de gemeenteraad vastgesteld. Op het bestemmingsplan hebben we inspraak gepleegd in de vorm van een "zienswijze"

¹

Hoewel we in grote lijnen tevreden kunnen zijn met het resultaat, zijn we als vereniging tegen één aspect van de bestemming in beroep gegaan bij de Raad van State, kort samengevat de bouwhoogte. Dat beroep loopt.

Een ander breed onderwerp is woningbouw. De Raad heeft in 2020 de woonvisie vastgesteld. Plannen voor nieuwbouw spelen op locatie Overgeest (vertraagd door de komst van statushouders), La France (plan van nieuwe eigenaar/ontwikkelaar is door de Raad afgewezen; mogelijk past eigenaar het plan aan), Almondehoeve e.o. (heeft recent behandeling in de raad niet gehaald), Hofbrouckerpark (...) en op de locatie van huidige Leo Kanner (Hazenboslaan). Ook het plan voor de GDT-school is meerdere keren besproken.

De gemeente is eind 2020 een verplicht proces gestart rond de Omgevingsvisie. Dat is de voorloper van het Omgevingsplan, dat elke gemeente in Nederland moet opstellen binnen het kader van de (aanstaande) nieuwe Omgevingswet (invoering recent weer uitgesteld) en dat in de plaats komt van het huidige bestemmingsplan. De voorzitter heeft op verzoek van de gemeente opgetreden in een filmpje om het proces te promoten.

Omdat de vereniging regelmatig gevraagd wordt om een mening, uiteraard ook van binnenuit, zijn we een uitwisseling van ideeën gestart met een aantal raadsfracties. Daarbij staat het beoogde eindbeeld centraal; hoe houden we grip op de kwaliteit van de openbare ruimte, gegeven de druk van mogelijke nieuwbouw?

¹ <https://historischeverenigingoegstgeest.nl/activiteiten/voo-zienswijzen/zienswijze-ontwerpbestemmingsplan-de-geesten-2021>

We hebben besloten om in dit proces naar een Omgevingsvisie -gegeven het grote aantal onderling niet gecoördineerde plannen- aan de voorkant onze eigen visie te publiceren.

De kernboodschap is: “eerst een overkoepelende visie, dan pas individuele plannen beoordelen”
Deze zal in de komende ALV worden toegelicht.

Bij de bespreking van plannen in de Raad en in de verkiezingsprogramma's merken we dat onze visie begint te landen. We zetten deze lijn dus ook 2022 voort.

Commissieleden en bestuur hebben met alle fracties gesproken over woningbouw en verdichting in het kader van de Omgevingsvisie.

Commissie Erfgoed

Deze commissie is in december 2021 ingesteld. Na een oproep in de Nieuwsbrief meldden zich spontaan 5 leden van de Vereniging. Het bestuur vindt het belangrijk dat onze vereniging ook voor deze kerntaak een eigen commissie krijgt, die een brug kan bouwen tussen onze doelstellingen en de gebruikers/bewoners van monumenten. In Oegstgeest zijn al bijna 100 objecten met een monumentenstatus.

Ons bestuurslid Jacques Thorn vormt de liaison met het Verenigingsbestuur. De commissie is in januari 2022 gestart met het maken van een taakomschrijving en – afbakening.

Archief en collectie

Werkgroep archief/collectie

Door derden zijn in de loop van de tijd documenten beschikbaar gesteld aan de vereniging, die betrekking hebben op de geschiedenis van Oegstgeest. Die documenten zijn geborgen in het papieren deel van het archief en daardoor voor derden ontoegankelijk.

De inventarisaties van die deel-archieven zijn op onze website on-line gezet en de meest interessante artikelen zijn gescand en toegankelijk gemaakt via de website.

Genealogie

Werkgroep Genealogie

In 2021 is Onno Koerten afgetreden als bestuurslid en voorzitter van de werkgroep. Jacques Thorn heeft zijn functie als liaison met het Verenigingsbestuur overgenomen.

De werkgroep Genealogie heeft een database gemaakt met gezinsreconstructies op basis van personen die geboren zijn in Oegstgeest in de periode 1811 - 1905 en personen die voorkomen op de Liste Civique 1811 (mannelijke burgers van 21 jaar en ouder, die alle burgerrechten bezaten). In de database zijn meer dan 36.000 namen opgenomen.

De database is met gebruikmaking van het programma Geneanet on-line gezet en is te raadplegen via een (gratis) account bij Geneanet. Belangstellenden kunnen via een e-mailadres ook rechtstreeks communiceren met leden van de werkgroep.

Aan deze database wordt continu gewerkt. In 2021 is de database aangevuld met personen die in Oegstgeest zijn gedoopt tussen 1662 en 1812 zoals vermeld in de Bronbewerking nr. 18 van de Nederlandse Genealogische Vereniging, Afdeling Rijnland. Voorts wordt waar mogelijk bij personen in de database een link gezet naar artikelen in Over Oegstgeest. De database bevatte eind 2021 ruim 50.000 personen.

Vrijwel direct nadat de database on-line is gezet, zijn hierop diverse reacties gekomen met vragen, aanvullingen en correcties waarop de werkgroep heeft gereageerd. De mogelijkheid van het registreren van het aantal bezoekers wordt nog onderzocht.

Ook via onze eigen website zijn in 2021 enkele vragen gesteld en beantwoord door de werkgroep. Als dank voor de geboden hulp bij stamboomonderzoek naar de familie de Groot heeft de Vereniging de publicatie ontvangen.

De werkgroep Genealogie heeft een bijdrage aan OO geleverd met een artikel 'Geschenk uit België' van Nienke Krudde.

Erfgoededucatie

Erfgoededucatie

Twee bestuursleden nemen deel aan de gemeentelijke werkgroep Erfgoededucatie, tot stand gekomen op initiatief van het college van B&W. Doel van de werkgroep is om het onderwijs meer te betrekken bij het rijke cultureel erfgoed en de lokale geschiedenis van ons dorp. Samen met de scholen worden programma's ontwikkeld voor de leerlingen van de groepen 3 t/m 8. Aan deze werkgroep wordt naast onze vereniging deelgenomen door Osger, de Cultuureducatiegroep, Bibliotheek Bollenstreek, ELO en de gemeente (voorzitterschap).

Activiteiten 2021

ALV – online: nieuwe naam: Historische Vereniging Oegstgeest

De ALV in 2021 is opnieuw online gehouden vanwege de coronabeperkingen. Omdat er nieuwe statuten (en een nieuwe naam) werden voorgesteld waren een tweetal zittingen noodzakelijk.

Behalve de naam zijn ook andere artikelen aangepast aan nieuwe wet- en regelgeving. Op de ALV van maart 2021 is het voorstel aangenomen, waarmee de nieuwe naam een feit is.

Overleg met de gemeente Oegstgeest:

Erfgoednota. De gemeente heeft in 2020 na een jarenlange aanloop eindelijk een (ontwerp-)erfgoednota gepubliceerd. Ook hier telt mee, dat een nieuwe Erfgoedwet de aanleiding is voor de nota, waarin de positie en inzet van de gemeente t.o.v. erfgoed -in brede zin- is gepubliceerd. Wij hebben de gelegenheid aangegrepen om een aantal gebouwen die op onze lijst met beschermwaardige objecten staan voor te stellen voor de status van gemeentelijk monument. De nota is in 2021 door de Raad vastgesteld.

De gemeente is gestart met beoordeling van de door ons aangedragen gebouwen. Het formele besluit over Entreegebouw en Weidepaviljoen is aanstaande. Ook voor de Kwaakbrug is de gemeente een procedure tot aanwijzing als monument begonnen. Beoordeling van het Zendingshuis en de Bollenschuur (Rijnsburgerweg) is uitgesteld tot 2022.

De nieuwbouw van de Duikerbrug hebben we begin 2020 ook uitgebreid met de gemeente besproken en daarbij diverse suggesties gedaan (bouwkundig en historisch). Ook dit project is vertraagd, o.m. door complicaties bij het in kaart brengen van de bestaande kabels en leidingen.

Ook is er een bezwaar ingediend tegen de voor een verbouwing van het Entreegebouw verleende vergunning (eind 2021) . Dit bezwaar dient thans bij de bezwarencommissie.

Overigens merken we dat de Gemeente Oegstgeest graag gebruik maakt van de diensten en kennis van onze Vereniging. De bijdrage de informatiezuiltjes werd zeer gewaardeerd. Via de Erfgoed medewerker is nu ook onze Commissie Straatnamen met de Gemeente in overleg over extra historische informatie op straatnaambordjes.

Bijeenkomst Nieuwe inwoners Oegstgeest

Deze bijeenkomst heeft niet fysiek plaatsgevonden i.v.m. Corona.

Lezingen

In verband met de Coronamaatregelen konden veel activiteiten geen doorgang vinden. De geplande lezing van Peter van der Geer over de Rijnsburgerweg kon niet doorgaan. De lezing van mevrouw Anneke Jesse over haar grootvader kon met een zeer beperkt aantal belangstellenden wel doorgang vinden.

De voorzitter heeft een Power Point Presentatie gemaakt over de ontwikkeling van Oegstgeest met behulp van oude luchtfoto's en topografische kaarten. De fysieke presentatie heeft vanwege Corona nog niet kunnen plaatsvinden.

Excursies

Open Monumenten weekeinde

Het programma van het OM-weekeinde bleef vanwege de Corona-epidemie bescheiden: een aantal monumenten was opengesteld en de Vereniging draagt bij aan het uitgeven van een boekje in samenwerking met de Stichting Osger Support. Hierin is een door onze vereniging gemaakte fiets/wandeltocht langs de informatiezuiltjes opgenomen. De wandeling kan via de website geprint worden maar ook op de smartphone worden gedownload.

Ook kon de lezing van Anneke Jesse over haar grootvader met een zeer beperkt aantal belangstellenden doorgang vinden in het Gemeentehuis. Het was een boeiende lezing en misschien kan zij hem nog een keer herhalen als de omstandigheden dat toelaten.

Excursie 'in het spoor van Willibrord'

Een excursie naar Utrecht, die gepland was in november kon helaas niet doorgaan vanwege de Corona pandemie. Er hadden zich wel ca 30 belangstellenden gemeld: deze excursie is uitgesteld naar 26 maart 2022.

Het nieuwe verenigingsjaar

We hopen dat we in het jaar 2022 weer als vanouds allerlei nieuwe activiteiten kunnen gaan ontwikkelen, waaronder de viering van ons 35-jarig bestaan. De voorbereidingscommissie is hier al volop mee bezig. Via onze digitale nieuwsbrief en het tijdschrift *Over Oegstgeest* zullen we onze leden hierover nader berichten. En natuurlijk zullen we de belangrijkste nieuwtjes via de plaatselijke en regionale pers bekendmaken.

